

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/36/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620200503
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2020:5620200503.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletého A. P. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom pri matke, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa matky A. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom P. O. XXX, okres Liptovský Mikuláš, a otca K. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom E. XXX/XX, Z., okres Liptovský Mikuláš, zastúpeného advokátkou JUDr. Ing. Ivanou Kožákovou, so sídlom Stošická 1067/50, Liptovský Mikuláš, v konaní o návrhu otca na úpravu styku s maloletým, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

- Otec je až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod spisovou značkou 1P/36/2020, oprávnený stýkať sa s maloletým A. P. K., nar. XX. XX. XXXX, každý páry týždeň v utorok a štvrtok od 16.30 hod. do 19.00 hod. a každý nepáry týždeň od piatku 16.30 hod. do soboty 19.00 hod.
- Otec v určený deň a hodinu maloletého A. P. K., nar. XX. XX. XXXX, prevezme a po ukončení styku ho odovzdá matke v mieste jej bydliska.
- Matka je povinná maloletého A. P. K., nar. XX. XX. XXXX, na styk s otcom riadne pripraviť a v určený deň a hodinu maloletého odovzdať otcovi.

odôvodnenie:

1. Otec podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 24. 02. 2020 návrh na úpravu styku s maloletým A. P. K., nar. XX. XX. XXXX, ktorým žiada, aby súd rozhodol, že je oprávnený stýkať sa s dieťaťom každý páry kalendárny týždeň v utorok a štvrtok od 16.30 hod. do 19.00 hod., každý nepáry kalendárny týždeň v piatok od 16.30 hod. do nedele 19.00 hod., každý páry kalendárny rok počas vianočných sviatkov v čase od 23. 12. od 16.30 hod. do 25. 12. do 19.00 hod. a každý nepáry kalendárny rok v čase od 30. 12. od 16.30 hod. do 02. 01. nasledujúceho roka do 19.00 hod., každý nepáry kalendárny rok počas jarných prázdnin od piatku predchádzajúceho začiatku jarných prázdnin od 16.30 hod. do soboty nasledujúcej po poslednom dni jarných prázdnin do 19.00 hod., každý páry kalendárny rok počas veľkonočných sviatkov v čase od Zeleného štvrtka od 16.30 hod. do Veľkonočného pondelka do 19.00 hod. a počas letných prázdnin v čase od 21. 07. od 16.30 hod. do 27. 07. do 19.00 hod. a od 21. 08. od 16.30 hod. do 27. 08. do 19.00 hod. Súčasne podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhol, aby súd dočasne upravil jeho styk s maloletým na každý páry kalendárny týždeň v utorok a štvrtok od 16.30 hod. do 19.00 hod. a každý nepáry kalendárny týždeň od piatku 16.30 hod. do soboty 19.00 hod. Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 9P/43/2018 zo dňa 23. 05. 2018 bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matke, jeho styk s dieťaťom upravený nebol. Napriek jeho snahám a záujmu stretávať sa s maloletým v čo najviac možnom rozsahu, mu to nebolo zo strany matky umožnené. Pravidelne každý štvrtok kontaktoval matku prostredníctvom sms správ

ohľadne dohodnutia si termínu styku s maloletým počas víkendu. S dieťaťom chcel tráviť aspoň každý druhý víkend. Matka mu nedovolila stráviť s maloletým ani jednu noc. Maximálne mu v sobotu umožnila stretnúť sa s maloletým od 9.30 hod. do 19.00 hod. Otec poukázal na to, že aj napriek jeho opakovaným žiadosťiam, matka bezdôvodne odmieta rozšíriť rozsah styku. S maloletým má vytvorený pekný vzťah, keď je dieťa u neho, je spokojné, bez problémov u neho cez obed zaspí. Dôvodom nesúhlasu matky s prenocovaním dieťaťa v jeho domácnosti je len jej názor, že jeho jednoizbový byt, v ktorom býva spolu s priateľkou, je príliš malý na to, aby v ňom spali tri osoby. Matka tiež nesúhlasí, aby dieťa spalo v jednej izbe s jeho priateľkou. Za uplynulé víkendy odmietla jeho stretnutie s maloletým úplne, čo odôvodnila tým, že maloletý je chorý, a ďalší víkend s ním chce ísť na pobyt, preto si ho ponechá doma. Jeho zdravotný stav však nevyžadoval striktný liečebný režim, ktorý by bránil realizácii styku. Otec sa vyjadril, že maloletému dokáže zabezpečiť počas choroby adekvátnu starostlivosť. Tiež sa výrazne zmenila jeho pracovná doba, ako príslušník Policajného zboru si sám plánuje rozpis služieb. Preto chce mať s maloletým upravený styk čo najširšie. Nakoniec otec v návrhu upozornil na to, že realizácia styku je ponechaná na svojvoľi matky, ktorá mu bez vážnych dôvodov bráni v styku s maloletým, čo nie je v záujme dieťaťa.

2. Na základe žiadosti súdu doručil kolízny opatrovník dňa 05. 03. 2020 správu o prešetrení pomerov v rodine dieťaťa, v ktorej uviedol, že matka býva spolu s maloletým a svojím priateľom v rodinnom dome v P. O.. Maloletý má svoju vlastnú izbu vybavenú potrebným nábytkom. Prostredie je vhodné a podnetné na výchovu maloletého. Pracuje ako čašníčka v G. P. B., je poberateľkou prídavku na dieťa. Vyživovacia povinnosť si otec pravidelne plní. Matka hodnotí komunikáciu s otcom tak, že sa s ním snaží komunikovať, prispôsobuje sa mu. Otec jej prostredníctvom sms správy napíše jeden až dva dni vopred, kedy sa chce s maloletým stretnúť. Otcovi v styku s dieťaťom nebráni, ale s prenocovaním maloletého v jeho domácnosti nesúhlasí. Je ochotná mu dať maloletého na celý deň s tým, že dieťa prespí doma. Dôvodom je, že otec má nevyhovujúce bytové podmienky. Maloletý u neho nemá vlastnú izbu, písací stôl, hrací kútik. Predstava matky je, aby naďalej stretávanie fungovalo na dohode rodičov a aspoň do šiestich rokov maloletý neprespával u otca. Naposledy bol maloletý u otca 01. 03. 2020 od 9.00 hod. do 19.30 hod. Osobným šetrením u otca bolo zistené, že býva spolu so svojou priateľkou v jednoizbovom nájomnom byte v Z.. Maloletý má v jeho domácnosti vytvorené podmienky na starostlivosť s možnosťou prenocovania. Vedľa manželskej postele má pripravené lôžko na spanie. Otec pracuje na F. X. Z. K. Z.e, plán služieb si robí sám na mesiac dopredu. Na podanom návrhu trvá, s maloletým sa stýka čím ďalej menej. Od uzavretia rodičovskej dohody maloletý u neho prespal len jednu noc. Matke prekáža jeho priateľka a tiež, že má len jednoizbový byt. Naposledy sa stretol s maloletým dieťaťom 01. 03. 2020 tak, ako uviedla matka.

3. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

4. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

8. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

9. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

11. Podľa čl. 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

12. Podľa § 24 ods. 4 ZR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

13. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

14. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy jeho styku s maloletým. Civilný mimosporový poriadok neobsahuje osobitnú úpravu týkajúcu sa neodkladných opatrení vo veciach úpravy styku rodiča s maloletým dieťaťom, preto je potrebné pri rozhodnutí o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzať zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je Civilný sporový poriadok (lex generalis). Tento v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčená dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje výlučne navrhovateľa (otca).

15. Z pripojeného spisu sp. zn. 9P/43/2018 mal súd preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 23. 05. 2018, právoplatným dňa 13. 06. 2018, bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 200,- eur mesačne. Styk otca s maloletým nebol upravený. V predmetnom konaní žiada otec podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia dočasne upraviť styk s maloletým synom na každý páry kalendárny týždeň v utorok a štvrtok od 16.30 hod. do 19.00 hod. a každý nepáry kalendárny týždeň od piatku 16.30 hod. do soboty 19.00 hod. V rámci konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd zisťuje relevantné skutočnosti zjednodušeným spôsobom, pričom spravidla vychádza len z návrhu a pripojených listín. Podľa tvrdení otca, prezentovaných v návrhu, mu matka bezdôvodne bráni v styku s maloletým dieťaťom. Ak sa styk realizuje, tak len jeden deň v týždni, bez možnosti prenocovania dieťaťa v jeho domácnosti. Uskutočnenie jeho styku s maloletým je väčšinou ponechané na svojoľnom rozhodnutí matky. Správou kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov v rodine zo dňa 04. 03. 2020 mal súd osvedčené, že naposledy sa styk otca s maloletým realizoval dňa 01. 03. 2020 od 9.00 hod. do 19.00 hod. Otec prejavuje záujem na trávení voľného času s maloletým synom v čo najširšom rozsahu, aj s prenocovaním na jednu noc cez víkend. Od uzavretia rodičovskej dohody maloletý u neho prespal len jednu noc. Matka možnosť prenocovania odmieta, najmä z dôvodu, že otec byva v jednoizbovom byte, kde pre maloletého nemá vyhovujúce podmienky.

16. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa súd zohľadňuje najmä skutočnosti uvedené v čl. 5 základných zásad zákona o rodine. Na základe vykonaného dokazovania, v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, súd dospel k záveru, že v predmetnej veci sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Za daných okolností mal súd osvedčené, že ohľadne styku s maloletým je nutná okamžitá úprava formou neodkladného opatrenia, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu súdu vo veci samej, pretože rodičia dieťaťa spolu nežijú, a v tomto štádiu konania sa nedokážu dohodnúť o úprave styku otca s maloletým. Styk otca s maloletým nebol doposiaľ rozhodnutím súdu upravený. Tým je daná naliehavá potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov, a to najmä v záujme zabezpečenia bezproblémového vývinu maloletého a stabilizácie jeho výchovných pomerov. Maloleté dieťa má právo na zachovanie svojho vzťahu k rodičom a súd dbá na to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s rodičmi. Je preto v záujme maloletého, aby sa naďalej stretával a udržiaval kontakt aj s druhým rodičom, otcom. Podľa správy kolízneho opatrovníka, obidvaja rodičia majú vhodné podmienky na výchovu a starostlivosť o dieťaťa. Tak ako v starostlivosti matky, ani v starostlivosti otca, neboli zistené žiadne nedostatky. Kolízny opatrovník zdôraznil, že otec má vytvorené vyhovujúce podmienky aj na prenocovanie maloletého v jeho domácnosti. To vyvracia tvrdenie matky o nevyhovujúcich bytových pomeroch otca. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, súd vyhovel návrhu otca a dočasne upravil jeho styk s maloletým, aby bola maloletému dieťaťu zabezpečená kontinuita poskytovanej starostlivosti zo strany otca a aby nedošlo k odcudzeniu medzi otcom a dieťaťom. Rešpektujúc citové väzby a vývinové potreby maloletého dieťaťa, berúc do úvahy uvádzané skutočnosti, nariadil súd neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletým na každý páry týždeň v utorok a štvrtok od 16.30 hod. do 19.00 hod. a každý nepáry týždeň od piatku 16.30 hod. do soboty 19.00 hod. s tým, že otec si maloletého prevezme a po ukončení styku ho odovzdá matke v mieste jej bydliska. Súčasne matke uložil povinnosť maloletého na styk s otcom riadne pripraviť. Pri rozhodovaní o návrhu prihliadol súd na právo otca, ktorý maloletého nemá vo svojej osobnej starostlivosti, a na právo maloletého na vytváranie, zachovanie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, teda aj s otcom. Súd má za to, že takáto dočasná úprava postačuje na zabezpečenie pozitívneho rozvoja vzájomného vzťahu otca a maloletého dieťaťa. Určenie časového rámca pre realizáciu styku je podriadené predovšetkým záujmom a potrebám dieťaťa, nie potrebám rodičov.

17. O návrhu otca na úpravu styku s maloletým sa bude rozhodovať vo veci samej. Za tým účelom súd vykoná potrebné dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne v súlade so záujmom maloletého.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 CSP).